

Basenji

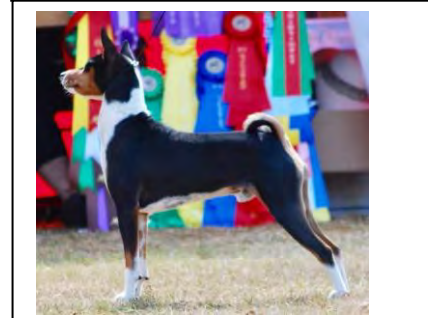
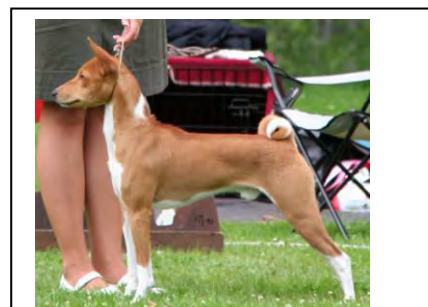
Svenska Basenjisällskapet 2020

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning/Förord	1
Rashistorik	2
Standard	3
Ursprungsland, användning	3
Helhetsintryck	4
Uppförande/karaktär	4
Huvud	5
Foton på utmärkta huvuden	6
Hals kropp, svans	7
Korrekta svansar och hyllor	8
Extremiteter	9
Bakställ	9
Rörelser	10
Hud, päls, färg	10
Storlek/vikt	11
Korrekta basenjirörelser	12
Bra helheter	13
Övertecknade/feltecknade hundar	14

SVENSKA SPETS- OCH URHUNDKLUBBEN
GRUNDAD 1999 - SKK - FCI

Förord

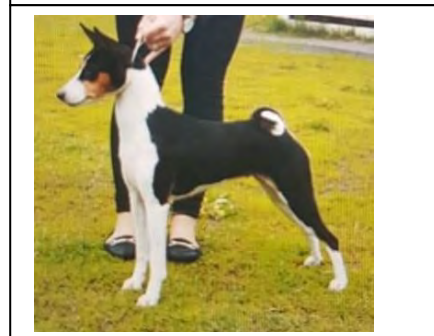
Domarkompeditet sammanställdes ursprungligen för Svenska Basenjisällskapet 1996 och har reviderats inför SSUK:s domarkonferenser 2008 och 2020.

Illustrationer är hämtade ur Robert Coles böcker "The Basenji Illustrated" och "The Basenji Stacked and Moving". Avseende foton finns medgivande om publicering, inkl på SKKs hemsida.

Fotona i högerkanten vid innehållsförteckning och förord visar rastypiska exemplar av basenji, hanar respektive tikar i de fyra godkända färgerna.

Sammanställt av
Mia Löwbeer Helena Strömbert Madelene Lönn

© Svenska Basenjisällskapet 2020
Får användas fritt även av SSUK och SKK.

Rashistorik

Basenji – hunden som inte kan skälla. Det är väl för det den är mest känd denna lilla särpling ifrån Afrika som anses stå urhunden nära.

Basenji härstammar från de centrala delarna i Afrika och har funnits i de mest isolerade trakterna. Detta har möjliggjort att de bevarats som ras genom kanske årtusenden. Man har funnit basenjiliknande hundar i pyramiderna och på grottmålningar. Även om dessa trakter varit sällsynt drabbade av både krig och svältkatastrofer sedan dess, finns det ändå anledning att tro att det fortfarande finns basenji kvar i Afrika som lever på samma sätt som deras förfäder gjort i kanske tusentals år.

En basenji skäller alltså inte, men är långt ifrån stum. De kan göra enstaka skalliknande läten som används som varningsljud. De kan morra och gnälla och de har också ett alldeles eget läte – de joddlar när de är glada. Ett ljud som är som ljuv musik i öronen på alla rasentusiaster.

Ytterligare tecken på att de står urhunden nära är att tikarna oftast bara löper en gång om året. I vår del av världen inträffar den löpperioden i september – november. Det medför att de allra flesta basenjivalpar föds ungefär samtidigt, någon gång under senhösten/vintern.

En annan viktig specifik egenskap som basenjihanarna har, och som visar hur anpassade de är till sin ursprungsmiljö, är att de för att minimera sin egen lukt och för att skydda dem och därmed skydda sin förmåga att fortplanta sig, kan dra upp testiklarna vid fara. Något som även i dag kan inträffa i stressade situationer till exempel på en utställning.

I Afrika har basenjinen alltid varit en uppskattad jaktkamrat. De jagar tillsammans med sina ägare och för att jägarna ska höra var någonstans hundarna är bär de klockor av trä. Hundarna jagar i flock och använder både syn och luktsinne. De är snabba och explosiva jägare snarare än långdrivare, men trots detta extremt uthålliga. Deras jaktsätt kräver att de både kan samarbeta och ta självständiga beslut.

Basenjinen introducerades i västvärlden på 1930-talet. Det var då man för första gången fick rasen att överleva i England. Försök hade gjorts tidigare men de första hundarna som kom avled i valpsjuka och de som kom därefter överlevde inte valpsjukevaccinationerna. Eftersom aveln på basenji, utanför Afrika, till största delen är baserad på de relativt få individer som då togs in till England har rasen en i grunden mycket snäv avelsbas.

Större tillskott till genpoolen har skett genom de importörer som kom från Kongo i slutet på 1980-talet, 2006, 2008 och 2010. Med importörerna från DR Kongo i slutet på 1980-talet fanns det också några med den ”nya” färgen brindler. En färg som efter många och långa diskussioner i England (det land som av FCI räknas som rasens hemland) slutligen blev godkänd även här 1999.

Till Sverige kom basenjinen 1951 genom ett par importörer från England. Det föddes ett 10-tal kullar under 1950- och 1960-talen men aveln tog inte fart på allvar förrän på 1970-talet. Idag ligger valpregreringarna stadigt på ca 50-60 per år. Rasen har ett 20-tal etablerade uppfödare.

Under 1970-talet importerades flera individer från England. Nu fick vi även in den dominanta svart-vita färgen till Sverige.

Till i början på 1990-talet var i stort sett hela avelsmaterialet baserat på hundar ifrån England. I och med att det då infördes lättnader i införselreglerna har också utbytet med övriga världen ökat väsentligt. I dag har vi en bredare avelsbas med tillgång till hundar från övriga Europa, Australien och USA. Importen av hundar och användandet av hundar från andra delar av världen har ökat betydligt. Vi har även fått in en direktimporterad tik från DR Kongo. Rasen är dock fortfarande beroende av att ständigt få in nytt blod utifrån då genpoolen är snäv.

Basenjinen används i dag framför allt som sällskaps- och utställningshund. Andelen hundar som någon gång ställs ut på en officiell utställning är hög. Lure-coursing är också på väg att bli en populär aktivitet och är något som passar utomordentligt väl för dessa snabba jägare. Det finns också basenjins som tävlat och haft framgångar i lydnad, rallylydnad, agility och viltspårprov.

RASSTANDARDEN

FCI-nummer 43

Originalstandard 1999-11-25

FCI-Standard 2000-01-24; engelska

SKKs Standardkommitté 2000-02-09

Ursprungsland/ hemland:
Centralafrika/Storbritannien
(patronage)

Sällska s nd :

FCI-klassifikation:
Grupp 5, sektion 6

Många hävdar att basenjin hör till de äldsta kända hundtyperna. Hundar med närmast identiskt utseende till dagens basenji finns i grottmålningar i Tessili-N-Ajer i Algeriet och målningarna anses vara ca 12 000 år gamla. Rasen anses närmast härstamma från en schensihundtyp från Kwangodistriktet i f d Belgiska Kongo. Det var även från det distriktet som västerlänningar omkring år 1895 rapporterade om små hundar som inte kunde skälla. Basenjins struphuvud och stämband är annorlunda än hos andra hundar. Stämbandens vibrationer är inte tillräckligt starka för att framkalla skall men däremot ett joddlande, gurglande läte som ibland av misstag kan uppfattas som en morring. Man har funnit mycket homogena grupper av dessa hundar hos isolerade stammar av pygméfolk i f d Belgiska Kongo men även i södra Sudan. De används både som jakthund, stugvärmare, renhållningshjon och sällskap till barnen. Stammar i Sudan lär värdesätta sina hundar högt och skänker dem som speciella vänskapsgåvor eller som del av hemgift. Som jakthund visar de stort mod, snabbhet och uthållighet. Först 1936 lyckades importörer överleva och fortplanta sig i England. Det tog mycket lång tid att få rasen aklimatiserad i västvärlden.

KOMMENTARER

Ursprungsland/hemland:
Eftersom Afrika är en kontinent har Storbritannien utsetts till hemland.

Användningsområde:
Ursprungligen jakthund som fortfarande har en stark jakt drift.

Bakgrund/ändamål:
Basenjin är en mycket gammal hundras som jagar med alla sinnen. I Republiken Sydsudan och i Demokratiska Republiken Kongo används den huvudsakligen för att jaga fram bytesdjur, men den kan också döda sina byten. Basenjin bör således ha en lämplig kroppsbyggnad för detta ändamål och likaså rörelser som är lätta och outtröttliga.

Det är viktigt att ha i minnet när man hanterar rasen att det är en urhund som har djupt rotade överlevnadsinstinkter. En lugn hantering där man hälsar på hund och ägare innan man börjar ta i hunden är att föredra.

RASSTANDARDEN

Helhetsintryck:

Basenjin skall vara lätt byggd med fin benstomme och aristokratiskt utseende. Den skall vara högbent i förhållande till kroppslängden.

Basenjin skall alltid visa god resning vara alert och intelligent.

Huvudet, med dess rynkor och uppstående öron, skall vara stolt buret av en väl välvd hals. Den djupa bröstkorpen skall övergå i en tydligt markerad midja och svansen skall bäras hårt ringlad. Helhetsbilden skall vara en välbalanserad hund med gasellik elegans.

Viktiga måttförhållanden:

Avståndet från nackknölen till stopet skall vara något längre än från stopet till nosspetsen.

Uppförande/karaktär:

Basenjin skäller inte men är ändå inte stum. Den har sitt eget speciella sätt att uttrycka sig på, ett mellanting av ett skrockande och en jodding.

Anmärkningsvärt för rasen är dess renlighet i alla avseenden. Den skall vara intelligent, självständig men ändå tillgiven och alert. Mot främlingar kan den uppträda reserverat.

KOMMENTARER

Helhetsintryck:

Basenjin skall ge ett kvadratisk intryck.

Man kan inte nog understryka hur viktigt det är med en elegant, aristokratisk och proportionerlig hund, som har en gasellik värdighet och som rör sig med snabba, långa, outtröttliga och smidiga steg.

Det är viktigt med god könsprägel.

Viktiga måttförhållanden:

Vanligt idag är något långa och tunna nospartier, vilket inte eftersträvas.

Uppförande/karaktär:

Basenjin är en gammal hundras, som överlevt i Afrika i tusentals år under primitiva förhållanden. Den har starka instinkter och snabba reflexer, vilket gör att man lugnt bör närma sig en basenji snett framifrån, så att den ser att någon kommer. Den kan också reagera starkt på dofter.

RASSTANDARDEN

Huvud:

Skallparti

Skallen skall vara flat, väl utmejslad, medelbred och avsmalnande mot nosen. Skallens sidolinjer skall avsmalna gradvis mot mungiporna, vilket gör att kinderna ser strama ut.

Stop

Stopet skall vara måttligt markerat.

Nostryffel

Svart nostryffel är önskvärd.

äkar tänder

Saxbett med kraftiga käkar och korrekt placerade tänder.

Ögon

Ögonen skall vara mörka, mandelformade, snedställda, fjärrskådande och ganska outgrundliga i uttrycket.

Öron

Öronen skall vara små, spetsiga, uppstående, svagt kupade och något framåtlutande, av tunn struktur och högt ansatta. Avståndet mellan öronspetsen och hjässans mittlinje är mindre än avståndet från örats yttre ansättning till hjässans mittlinje.

KOMMENTARER

Huvud:

Huvudet ska vara så väl utmejslat att kraniets kontur framträder under huden. En fåra bör vara synlig mellan ögonen och utmed nosryggen. H v det får inte bli "kindigt" oc det är viktigt att övergången mellan skalle och nosparti är väl utfylld.

Läpparna får ej bli tunga eller lösa. De bör inte dölja underkäken.

Huvudet skall ha rikliga och fina rynkor. Se mer under avsnittet Hud.

Käkar/tänder

Basenjin bör ha en stark underkäke med markerad haka.

Ögon

Ögonen ska vara av medelstorlek. Stora, runda, ljusa eller stirrande ögon är att betrakta som ett allvarligt fel. Ögonkanterna bör vara mörka, de bör ha s k eyeliner.

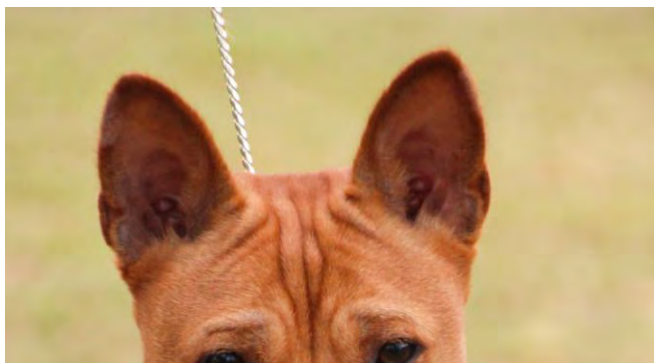
Ögon med eyeliner:

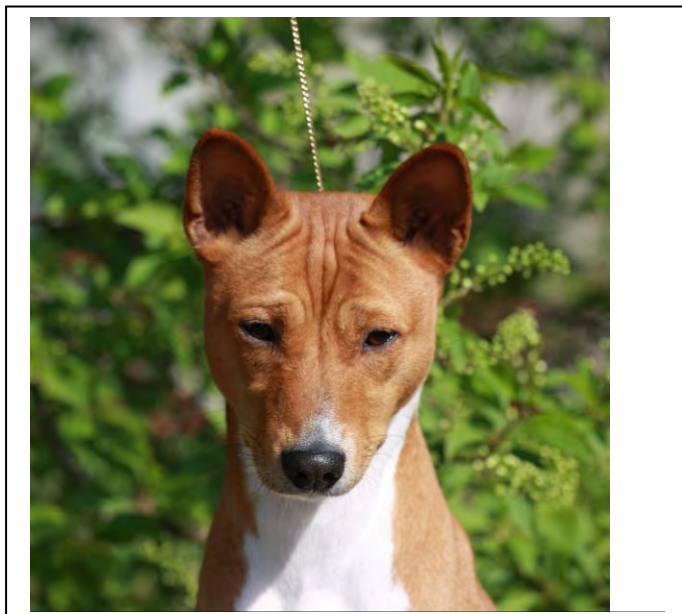
Mycket önskvärt är gott pigment överlag. Det är något som är på väg att försvinna, så det är önskvärt att det kommenteras.

Öron

Öronen ska vara små och högt ansatta med ca en öronbredd emellan. Mycket vanligt idag är stora och lågt ansatta öron vilket inte ska eftersträvas.

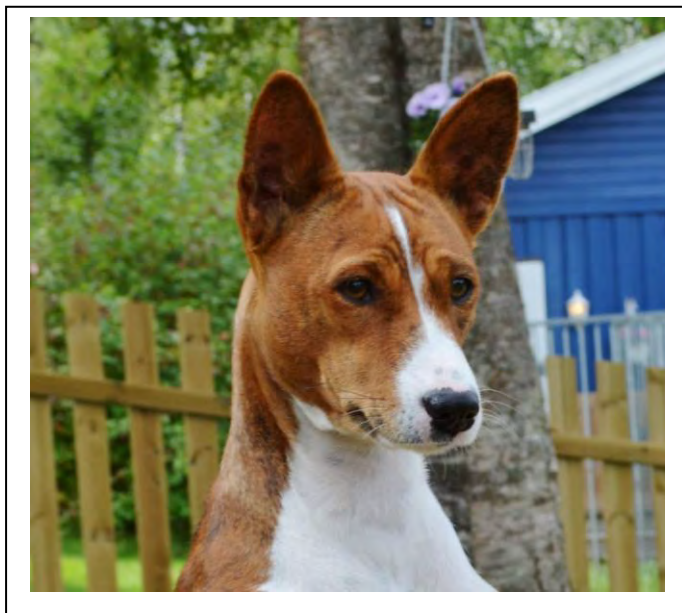
Foton på utmärkta huvuden och öronansättningar:

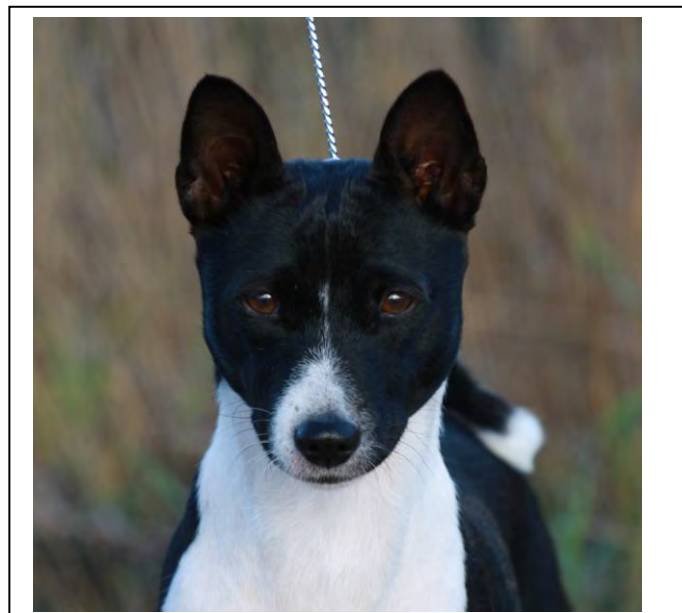
Hane

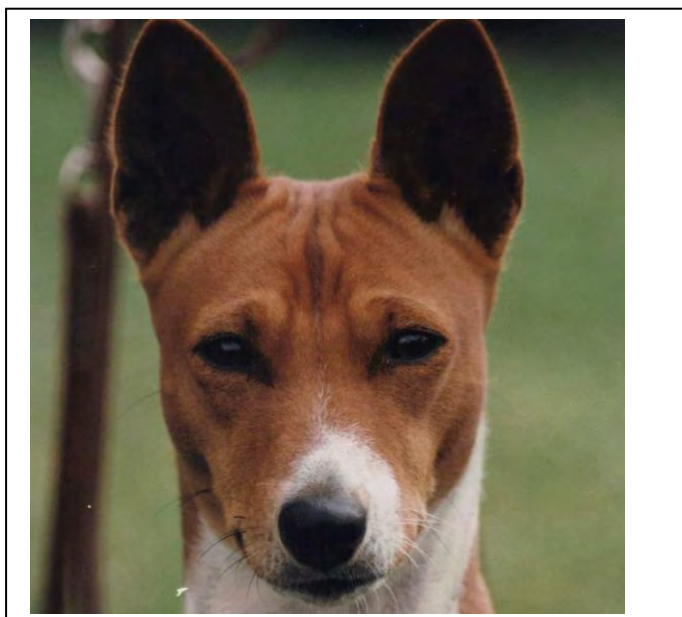
Hane

Tik

Tik

Tik

Hane

RASSTANDARDEN

Hals:

Halsen skall vara kraftfull, väl välvd, förhållandevis lång utan att vara tjock och den skall vara något mer utfylld vid strupens bas samt övergå i en elegant kurva, som framhäver nackens välvning.

Den skall vara väl ansatt mellan skuldrorna för att ge huvudet en stolt hållning.

Kropp:

Kroppen skall vara proportionerlig.

Rygglinje

Ryggen skall vara kort och rak.

Ländparti

Ländpartiet skall vara kort.

Bröstkorg

Bröstkorgen skall vara djup och oval och ha väl välvda revben. Den skall övergå i en tydligt markerad midja.

Svans

Svansen skall vara högt ansatt och sätet skall skjuta ut bakom svansroten för att ge bakpartiet ett markerat utseende. Svansen skall vara hårt ringlad över ryggen och ligga tätt intill höften, antingen enkelt eller dubbelt ringlad.

KOMMENTARER

Hals:

Korrekt hals, i stående och i rörelse

Kropp:

Bröstkorgens djupaste del bör nå ned till armbågarna.

Rygglinje

En stark rygg bör eftersträvas.

Svans

En korrekt svansansättning är viktigare än hur svansen är ringlad.

Man skall inte räta ut basenjins svans när man bedömer den. Det kan vara smärtsamt för hunden om dess svans rätas ut eller behandlas hårdhänt.

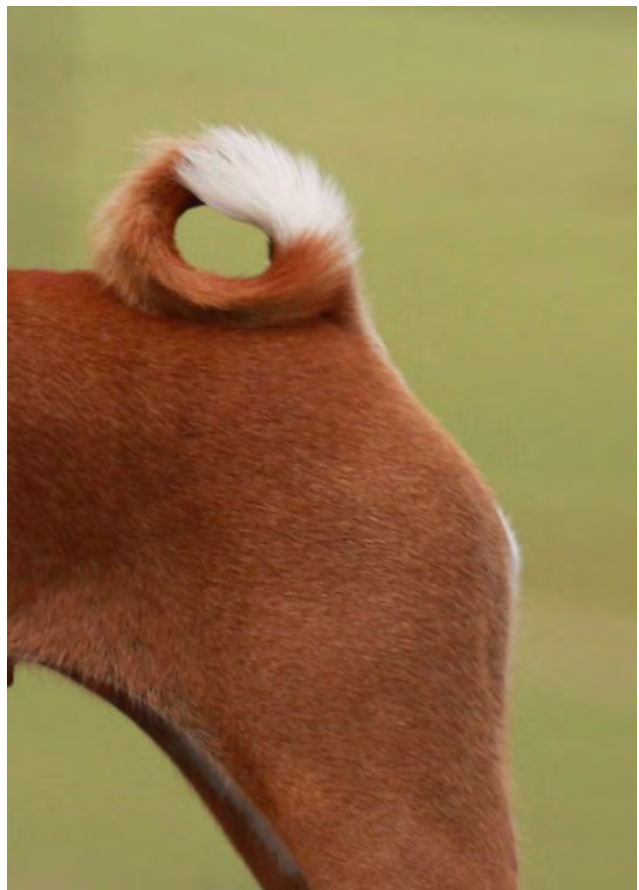
Korrekt ansatt svans med rätt vinklat kors

Lågt ansatt svans med brant kors

Korrekt svans och hyllor:

RASSTANDARDEN

Extremiteter:

Framställ:

Frambenen skall vara raka med fin benstomme.

Skulderblad

Skulderbladen skall vara väl tillbaka-lagda, muskulösa utan att vara grova.

Armbåge

Armbågarna skall sluta tätt intill bröstkorgen. Sedda framifrån skall armbågarna ligga i linje med revbenen och benen skall fortsätta i rak linje mot marken, vilket ger en front, som varken är för bred eller för smal.

Underarm

Underarmarna skall vara mycket långa.

Mellanhand

Mellanhanden skall vara tämligen lång och rak men fjädrande.

Framtassar

Tassarna skall vara små, smala och kompakta med tjocka trampdynor, väl välvda tår och korta klor.

Bakställ:

Bakbenen skall vara starka och muskulösa. De får varken vara inåt- eller utåtvidna.

Knäled

Knälederna skall vara måttligt vinklade.

Underben

Underbenen skall vara långa.

KOMMENTARER

Extremiteter:

Det är viktigt att underarmarna är långa för att ge hunden elegans och gasellikhet. Överarmen bör vara ungefär lika lång som skulderbladet och ej alltför rak.

Benen ska vara långa med tydligt framträdande senor. Varje antydning till grovhet i benstommen eller korta, hjulande eller kohasiga ben är ett allvarligt fel.

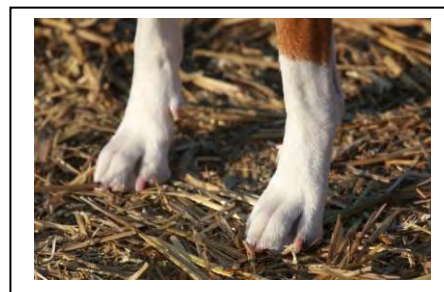
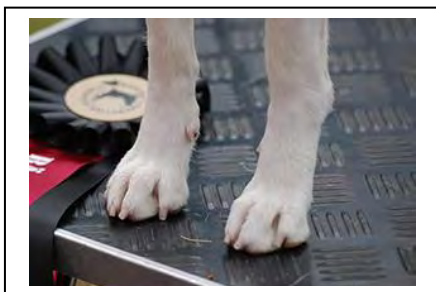
Mellanhand

Mellanhanden ska vara fjädrande men inte svag/vek.

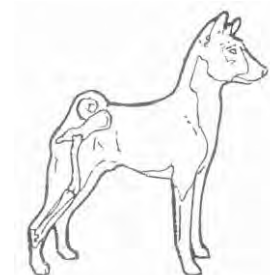
Framtassar

Platta tassar – både fram och bak - är vanligt förekommande inom rasen idag.

Två foton på korrekta ovala tassar:

Bakställ:

Korrekt bakställ

Knäled

Både övervinklade och raka knän bör undvikas.

Underben

Underbenen får inte bli alltför långa och extrema.

RASSTANDARDEN

Has

Hasorna skall vara lågt ansatta. De skall varken vara inåt- eller utåtvidna.

Baktassar

Baktassar som framtassar.

Rörelser:

Benen skall föras rakt framåt med snabba, långa, outtröttliga och schvungfulla rörelser.

Hud:

Huden skall vara mycket smidig. När öronen spetsas framträder rikligt med fina rynkor i pannan. Sidorynkor är önskvärda men får inte överdrivas så att hakpåse bildas. Rynkor är mer märkbara hos valpar. På grund av brist på skuggningar är rynkorna inte så framträdande hos hundar med svart grundfärg.

Päls:

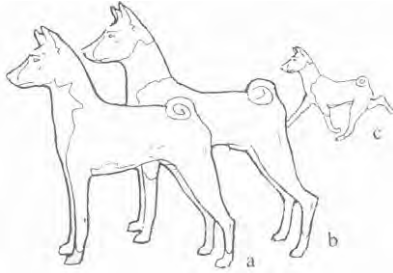
Pälsen skall vara kort, blank, åtliggande och av mycket fin struktur.

Färg

Rent svart och vit; röd och vit; svart med rostrött och vitt, vilken även förekommer med eller utan roströd mask och roströda tecken ovanför ögonen; brindle, röd bottenfärg med svarta strimmor, ju skarpare desto bättre. Det vita skall förekomma på tassarna, i bringan och på svansspetsen. Vita ben, vit bläs och vit krage är tillåtet.

KOMMENTARER

Has

Hasen måste vara låg (a), syftet är att främja uthålligheten. En för hög has (b) tvingar underbenet i en mer horisontell, knäande position. Avsparken blir då för hög och energikrävande (c).

Baktassar

Se framtassar.

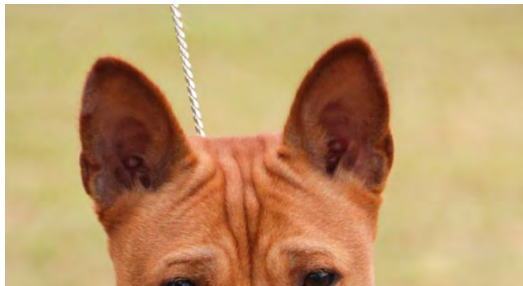
Rörelser:

Basenjin skall röra sig med spänstig bärighet, elegans och med bibehållen rak rygglinje. Den har ett flygande trav, vilket sker under bråkdelen av en sekund när alla tassarna är i luften samtidigt. Det är viktigt att rygglinjen är rak även i rörelse. Rörelserna framifrån och bakifrån ska vara stabila och parallella.

Hud:

Huvudet skall ha rikliga och fina rynkor. På en svart hund är det svårare att se rynkorna. Kindrynkor förekommer som en enkel rynka snett över kinden. Kindrynkor får aldrig bli så mycket att stramheten förloras.

Fina rynkor:

Päls:

Lång, tjock eller grov päls ska betraktas som ett allvarligt fel.

Färg

Färgen bör alltid vara klar och ren. Sandfärgade och brunaktiga nyanser är tillåtna under beteckning "röd", men det mest önskvärda är en röd eller orangeröd nyans. Svart bör vara kolsvart utan några som helst "rostiga" sc atteringar.

Hos de trefärgade bör de roströda tecknen inte vara sotiga. Roströda tecken förekommer också på lårens baksidor och på svansens undersida samt där den svarta färgen möter den vita. I dessa områden är det också acceptabelt med bruna schatteringar.

Önskvärt är rent vita tecken men svarta eller röda fläckar (ticking) i det vita tolereras. Detta får inte förväxlas med pigmentfläckar i huden, som kan framträda på en hund med tunn päls. Däremot får inte vita tecken i

RASSTANDARDEN

Storlek/vikt:

Mankhöjd
Idealmankhöjd: hanhund 43 cm
tik 40 cm

Vikt
hanhund 11 kg
tik 9 ½ kg

Fel:

Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse.

Nota bene:

Hund får ej prisbelönas om den är aggressiv eller har anatomiska defekter som menligt kan påverka dess hälsa och sundhet.

Testiklar:

Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

KOMMENTARER

de röda eller svarta fälten finnas. Utbredda vita områden, som går över skallen, eller bläs, som delvis eller helt täcker ögonen, är inte önskvärda och förstör uttrycket. Det är acceptabelt med ett tunt vitt streck som sammanbinder bläsen med kragen. Med vit "krage" menas vita märken på halsen, både när de sträcker sig runt halsen som en bred eller smal krage eller halvkrage, och när de endast utgör små vita fläckar.

Storlek/vikt:

Det är viktigare att hunden är proportionerlig och har god könsprägel än att den håller idealhöjd/idealvikt, men ett litet utropstecken för att vi börjar få många stora hundar.

Testiklar:

Basenjihanar har en förmåga att dra upp sina testiklar i stressade situationer, vilket är en "överlevnadsmekanism".

Foton på korrekta basenjirörelser

Foton på bra helheter

Foton på övertecknade eller feltecknade hundar

